

Nya villkor Gröna lån 2024

Innehåll

De nya villkoren tillämpas från 1 december 2024

Sista ansökningsdag för Gröna lån enligt villkor i 2021 års ramverk är den 29 november 2024.

Berättigade projektkategorier	1
Grundkrav för Berättigade projekt	3
Redovisning av projektets främsta nyttor.....	3
Beaktande av miljökonsekvenser.....	3
Fossil inlåsning godkänns inte, fossila inslag kan tolereras.....	4
Krav på minskad andel plast vid energiåtervinning.....	4
Rekommendationer för bygg- och anläggningsmaterial.....	4
Krav på minskad klimatpåverkan från betong.....	5
Särskilt om Gröna byggnader	6
PROJEKTKATEGORIER OCH KRITERIER	
Förnybar energi	7
Energieffektivisering	9
Avfallshantering/förebyggande och kontroll av föroreningar/kontroll av växthusgasutsläpp	10
Gröna byggnader	13
Hållbara transporter	16
Vatten- och avloppsvattenhantering	19
Klimatanpassningsåtgärder	22
Biologisk mångfald	23

Detta kriteriedokument baseras på Kommuninvests ramverk för gröna obligationer, publicerat 27 juni 2024 i engelsk version. Ramverket innehåller de fullständiga granskningskriterierna för de investeringsprojekt som kan finansieras med Gröna lån. Vid eventuell bristande överensstämmelse mellan de två dokumenten ska ramverksversionen anses ha företräde.

Versionsnummer och datum: Version 1, 27 juni 2024.

Berättigade projektkategorier

FÖRNYBAR ENERGI – produktion av förnybar energi, inklusive fjärrvärmeproduktion uteslutande baserad på biobränslen. Som förnybar energi räknas bioenergi, solcellsteknik, tillverkning av biogas, vattenkraft och vindkraft.

ENERGIEFFEKTIVISERING – exempelvis fjärrvärme/-kyla, elnät/smarta nät, energiåtervinning, energilagring och installation av elektriska värmepumpar. Dessutom överföring av el, produktion av värme/kyla genom restvärme/spillvärme, lagring och distribution av biogas samt tillverkning, lagring och distribution av vätgas.

AVFALLSHANTERING/FÖREBYGGANDE OCH KONTROLL AV FÖRORENINGAR/KONTROLL AV VÄXTHUSGASUTSLÄPP – exempelvis anläggningar och system för behandling, insamling, omlastning, sortering, transport och återvinning av avfall och återvinningsmaterial. Därutöver anläggningar som inkluderar avfallsförbränning för energiproduktion samt åtgärder för förebyggande och kontroll av föroreningar samt investeringsprojekt som avser koldioxidavskiljning.

GRÖNA BYGGNADER – nya och befintliga bostadshus och lokaler, större renoveringar av byggnader samt övriga åtgärder som rör energieffektivitet i byggnader. Därtill krav på hänsyn till klimatpåverkan från material och byggprocess.

HÅLLBARA TRANSPORTER – exempelvis tåg, vagnar och fartyg, infrastruktur för gång, cykel och järnvägstransport, infrastruktur och installationer som möjliggör koldioxidsnål vägtransport, kollektivtrafik och sjöfart.

VATTEN- OCH AVLOPPSVATTENHANTERING – exempelvis anläggningar och tillhörande infrastruktur/ledningsnät för vatten- och avloppsvattenhantering, biogasproduktion, infrastruktur för avledning av dagvatten samt avsaltningsanläggningar.

KLIMATANPASSNINGÅTGÄRDER – såväl fysiska som naturbaserade, som är ägnade att minska klimatrelaterade risker i t.ex. bebyggd miljö, infrastruktur eller känsliga miljöer.

BIOLOGISK MÅNGFALD – exempelvis skapande och bevarande, inklusive restaurering och vialisering av livsmiljöer, ekosystem och arter.

Grundkrav för Berättigade projekt

Berättigade projekt ska ingå i det systematiska miljöarbetet i den ansökande kommunen/regionen och relatera till nationella, regionala eller lokala miljö- och klimatmål med syfte att bidra till något av följande:

- a) minska och/eller undvika klimatpåverkan, inklusive investeringar i koldioxidsnåla, energieffektiva och rena teknologier såsom förnybara energiprojekt, kollektivtrafiklösningar och mer energieffektiva byggnader med lägre inbyggd klimatpåverkan,
- b) anpassa samhällen, bebyggd miljö och verksamheter till klimatförändring, inklusive investeringar i lösningar för att minska klimatrelaterade risker
- c) hantera miljöfrågor inom andra områden än klimatförändring, inklusive cirkulär ekonomi, förebyggande och begränsning av föroreningar, hållbar vattenanvändning samt skydd av biologisk mångfald och sunda ekosystem och återställande av skadade ekosystem.

Redovisning av projektets främsta nyttor

Utöver de specifika kriterier som gäller för respektive projektkategori i Ramverket, ska sökande i ansökan redogöra för projektets främsta miljö- och/eller klimatnyttor, samt om möjligt även kvantifiera dessa med understödande beräkningsresultat.

Beaktande av miljökonsekvenser

Nationella krav på miljökonsekvensbeskrivning (MKB) tillämpas vid genomförande av olika projekt och verksamheter som finansieras via Ramverket, för att få en helhetssyn av den miljöpåverkan som en planerad verksamhet kan medföra. Enligt svensk lag krävs en MKB för alla verksamheter som kan ha betydande påverkan på miljön.

Kommuninvest beaktar lagkravet genom att sökanden som en del av ansökningsprocessen för ett Grönt lån får redovisa om en MKB har genomförts avseende det investeringsprojekt som ansökan avser, samt hur huvudresultaten i denna hanteras. Där MKB inte genomförts ska sökanden motivera varför.

Kommittén har rätt att begära in kompletterande information och efter ytterligare granskning antingen bevilja eller avslå ansökan, om den vid sin bedömning finner anledning att förmoda att investeringsprojektet, trots uppfyllande av de specifika kriterier som Ramverket fastställer för Berättigade Projekt i förhållande till minst ett EU-miljömål, riskerar att få betydande negativa konsekvenser för något av de övriga EU-miljömålen.

Fossil inlåsning godkänns inte, fossila inslag kan tolereras

Kommuninvest kommer inte att godkänna investeringsprojekt som leder till en inlåsning av fossil energiproduktion eller från fossilintensiv industriell verksamhet som saknar en omställningsplan till en koldioxidsnål ekonomi. Kommuninvest kommer inte heller att godkänna investeringsprojekt avsedda för transport eller lagring av fossila bränslen.

För projekt som rör fjärrvärmeanläggningar får den maximala andelen fossilt bränsle inte överstiga 5 procent, där torv räknas som en fossil energikälla. Om fossila avfallsfraktioner används för att utvinna energi vid anläggningen tillämpas inte denna begränsning på den fossila komponenten i avfallet, så länge det finns stöd för att återvinningen av energi via avfall leder till minskat behov av deponering.

Krav på minskad andel plast vid energiåtervinning

För fjärrvärmeanläggningar som använder sig av avfallsförbränning för delar av sin energiproduktion ska verksamheten bidra till att andelen plast med fossilt ursprung minskas i avfallet, exempelvis genom att tillämpa Avfall Sveriges och Energiföretagens Branschöverenskommelse om kvalitetssäkring av avfallsbränsle.

Rekommendationer för bygg- och anläggningsmaterial

De bygg- och anläggningsmaterial som används vid byggproduktion – stål- och metallvaror, glas, betong och cement, plast, färg och måleriprodukter m.m. – kännetecknas i allmänhet av globala och komplexa produktions- och leveranskedjor där negativ miljö- och klimatpåverkan kan uppstå.

Kommuninvest uppmuntrar utvecklingen av en resurseffektiv och cirkulär ekonomi som möjliggör ett minskat uttag av naturresurser och ökad återanvändning och återvinning av material, inklusive vid lokal masshantering.

Givet inriktningen på Ramverkets taxonomianpassning ställs för närvarande inte särskilda krav på specifika bygg- och anläggningsmaterial, utöver de krav på användning av klimatförbättrad betong som sedan tidigare gäller inom projektkategori Gröna byggnader¹. För övriga projektkategorier ställs vissa upplysningskrav rörande åtgärder för minskad klimatpåverkan från betong.

Kommuninvest rekommenderar också att beställare ställer miljö- och klimatkrav i upphandling som ett sätt att minska bygg- och anläggningsmaterialens miljö- och klimatpåverkan, se nedan de rekommendationer som gäller för Gröna byggnader: Frivilliga åtaganden rörande miljöcertifiering och upphandling.

¹ Kravet avser nya byggnader och betong som används i den bärande konstruktionen.

Krav på minskad klimatpåverkan från betong

Vid användning av betong ska upplysningar lämnas om åtgärder i projektet för att minska betongens klimatpåverkan:

- **RESURSEFFEKTIV UTFORMNING** Vid projektering av byggnad/byggnadsverk av betong tillämpas resurseffektiv och klimatsnål utformning ur ett livscykelperspektiv.
- **RÄTT BETONG PÅ RÄTT PLATS** Funktionskrav styr vilka betongsorter eller betongprodukter som används i projektets olika delar. Resultatet avspeglas i en differentiering av betongkvaliteter i projektet.
- **KLIMATFÖRBÄTTRAD BETONG** Klimatpåverkan från den betong som används ska vara minst 20 procent lägre än aktuell branschreferensnivå. Detta innebär, som ett minimum, användning av klimatförbättrad betong motsvarande nivå 2 enligt Svensk Betongs vägledning *Klimatförbättrad betong (utgåva 2)*. Alternativt kan klimatpåverkan för de olika betongsorter/betongprodukter som används i projektet viktas ihop, förutsatt att klimatpåverkan från den totala mängd betong som används minskar med 20 procent.

Undantag kan göras för betong som är i kontakt med dricksvatten.

För nyproduktion av Gröna byggnader ska sökande visa att livscykelinriktade klimatåtgärder genomförs i projektet, som minimum för stommen, t.ex. genom att använda trä eller klimatförbättrad betong. Klimatpåverkan från den betong som används ska vara minst 20 procent lägre än aktuell branschreferensnivå. Detta innebär, som ett minimum, användning av klimatförbättrad betong motsvarande nivå 2 enligt Svensk Betongs vägledning *Klimatförbättrad betong (utgåva 2)*. Inga ytterligare upplysningskrav avseende betong gäller.

Särskilt om Gröna byggnader

ENERGIPRESTANDA OCH KLIMATHÄNSYN I MATERIAL OCH BYGGPROCESS

Ramverket tar fasta på att mer effektiv energianvändning är en förutsättning för att Sverige ska nå sina miljömål och skapa ett hållbart energisystem, i linje med EU:s *energy efficiency first*-princip. Berättigade Projekt inom kategorin Gröna byggnader behöver därför ha en energiprestanda som tydligt understiger de svenska byggreglerna. Det innebär även energiprestandakrav som går längre än EU-taxonomin.

För att främja klimatarbete utifrån livscykelperspektiv ställs för nybyggnation också krav på att livscykelinriktade klimatåtgärder genomförs i projektet, som minimum för stommen eller plattan. Därutöver ställs vissa upplysningskrav kopplat till klimatberäkning och upphandling.

FRIVILLIGA ÅTAGANDEN RÖRANDE MILJÖCERTIFIERING OCH UPPHANDLING

För att främja ett systematiskt arbete som adresserar en bred palett av miljö- och klimatfrågor uppmuntrar Kommuninvest att nya byggnader miljöcertifieras alternativt färdigställs i enlighet med något av de etablerade system som finns på marknaden, t.ex. Miljöbyggnad, Svanen och Feby. Där ställs relevanta krav på bland annat byggnadens värmeförlusttal/värmeeffektbehov. Vid nybyggnation eller i samband med konvertering av byggnaders energisystem är det angeläget att hålla nere byggnadens eleffektbehov. Följsamhet till certifiering är dock inte ett krav för godkännande.

Kommuninvest rekommenderar vidare att beställare ställer miljö- och klimatkrav i upphandlingar som ett sätt att nå miljö- och klimatmål. För att främja ökad användning av klimatkrav och klimatberäkningar i upphandling har Kommuninvest i samverkan med bland andra IVL Svenska Miljöinstitutet och Sveriges Allmännyttas utvecklat en vägledning och annat stöd inom ramen för projektet Klimatkrav till rimlig kostnad². Därtill uppmuntrar Kommuninvest offentliga beställare att beakta Upphandlingsmyndighetens frivilliga upphandlingskrav³. De kan användas för alla typer av upphandlingar där LOU, Lagen om Offentlig Upphandling, tillämpas.

² Se <https://klimatkravtillrimligkostnad.se>

³ Utöver områden som byggnadens energianvändning, klimatkrav för material och byggprocess samt lufttäthet och termisk integritet – vilka adresseras i Ramverket – har Upphandlingsmyndigheten för offentliga beställare utvecklat frivilliga upphandlingskrav för t.ex. inneklimate, fuktsäkerhet samt materialinventering och avfallshantering. Kraven är kvalitetssäkrade gentemot LOU, tas fram i samverkan med branschföreträdare och akademi samt annan expertis.

Förnybar energi

Berättigade projekt

- Elproduktion med hjälp av solcellsteknik, vindkraft och vattenkraft
- Bioenergibaserad energiproduktion:
 - Anläggningar som producerar värme/kyla, kraft eller samproducerar värme/kyla och kraft uteslutande⁴ från biomassa, biogas eller biovätskor.
 - Anläggningar som tillverkar biogas och biobränslen för användning i transporter och för produktion av biovätskor.
 - Anläggningar avsedda för behandling av avloppsslam genom anaerob rötning med resulterande produktion och användning av biogas eller kemikalier.
 - Anläggningar avsedda för behandling av separat insamlat bioavfall genom anaerob rötning med resulterande produktion och användning av biogas och rötresten och/eller kemikalier.

Kriterier för Gröna lån

Användning av betong

För användning av betong i anläggningar och tillhörande infrastruktur/ledningsnät gäller Ramverkets Krav på minskad klimatpåverkan från betong.

ELPRODUKTION FRÅN SOL OCH VIND

Utöver Ramverkets grundkrav finns inga särskilda kriterier för verksamheten.

ELPRODUKTION FRÅN VATTENKRAFT

- Vattenkraftverksamhet (befintlig eller ny) som har ett tillstånd förenligt med den lagstiftning som trädde i kraft 1 jan 2019⁵ och som uppfyller något av följande kriterier:
 - Är ett strömkraftverk (saknar vattenmagasin)
 - Har en effekttäthet som överstiger 5 W/m²
 - Växthusgasutsläppen under hela livscykeln är lägre än 100 g CO₂e per kWh.

⁴ Fossila bränslen kan behövas för att sätta igång och avsluta processer.

⁵ Miljöbalken 11 kap. (Vattenverksamhet) 27-28 § (Moderna miljövillkor).

BIOENERGIBASERAD ENERGIPRODUKTION

- Om sammanlagd anläggningseffekt är större än 20 MW⁶ krävs hållbarhetsbesked från Energimyndigheten.
- Avseende anaerob rötning:
 - Det producerade rötresterna används som gödningsmedel eller jordförbättringsmedel, antingen direkt eller efter kompostering eller annan behandling.
 - Andelen livsmedels- och fodergrödor som används som insatsråvara, mätt i vikt, som ett årligt genomsnitt, är mindre än eller lika med 10 % av insatsråvaran.
 - En övervaknings- och beredskapsplan för minimering av metanläckage ska ha upprättats vid anläggningen.

⁶ Beräkning av sammanlagd effekt görs enligt Lag (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och biobränslen. Bland annat ska enheter som används högst 500 timmar per år, beräknat som ett rullande medelvärde under en treårsperiod, undantas vid beräkningen. Från 1 januari 2025, för anläggningar som omfattas av det uppdaterade förnybarhetsdirektivet RED III, är gränsen 7,5 MW.

Energieffektivisering

Berättigade projekt

- Produktion av värme/kyla med hjälp av restvärme/spillvärme⁷
- Överföring och distribution av el
- Överföring och distribution av biogas
- Distribution av fjärrvärme/fjärrkyla, inklusive elektriska värmepumpar
- Energilagring (el, geotermisk, övriga förnybara energislag som biogas och elektrobränslen). Kan inkludera pumpkraftverk
- Tillverkning, lagring och distribution av vätgas
- Energieffektivisering inom kommunala verksamheter

Kriterier för Gröna lån

- Sökande ska redovisa storleken på energianvändning före respektive efter projektet.
- För användning av betong i infrastruktur och andra åtgärder:
 - uppfyllande av Ramverkets Krav på minskad klimatpåverkan från betong
- Avseende distribution och lagring av biogas
 - Verksamheten omfattar läckagedetektering och läckagereparation för att minska metanläckage⁸.
- Avseende elektriska värmepumpar:
 - köldmediets globala uppvärmningspotential (GWP) överskrider inte 675.
- Avseende lagring av elektrobränslen:
 - el som används i tillverkningsprocessen för elektrobränslet uppfyller krav för att räknas som förnybar enligt den delegerade akten (EU) 2023/1194 till EU:s förnybarhetsdirektiv RED.
- Avseende tillverkning, lagring och distribution av vätgas:
 - Förnybara och/eller fossilfria energikällor ska primärt användas som råvara/material för tillverkningen. Den maximalt tillåtna andelen fossila energikällor är 5 procent.

⁷ Kommuninvest finansierar inte projekt där spillvärme återvinns från fossil energiproduktion eller från fossilintensiv industriell verksamhet som saknar en omställningsplan till en koldioxidsnål ekonomi.

⁸ Eftersom Kommuninvest inte godkänner investeringsprojekt som leder till fossil inlåsning medges inte investeringsprojekt som uteslutande avser läckagedetektering och läckagereparation i ledningar där naturgas huvudsakligen transporteras.

Avfallshantering/förebyggande och kontroll av föroreningar/kontroll av växthusgasutsläpp

Berättigade projekt

- Anläggningar och system för insamling, transport, omlastning, behandling, sortering, återanvändning och återvinning av avfall och återvunnet material.
- Anläggningar som inkluderar avfallsförbränning för att producera värme/kyla och el, och som följer en avfallshierarki för att säkerställa att så mycket av avfallet som möjligt återanvänds och återvinns innan det omvandlas till energi.
- Sanering av deponier och förorenade områden, inklusive omhändertagande av olagligt deponerat avfall.
- Koldioxidavskiljning, -användning och -lagring (bio-CCS/CCU och avfall-CCS/CCU).

Kriterier för Gröna lån

Användning av betong

För användning av betong i byggnader och infrastruktur kopplat till avfallshantering gäller Ramverkets Krav på minskad klimatpåverkan från betong.

ICKE-FARLIGT AVFALL

- Avfallet ska vara utsorterat och separat insamlat i enlighet med 3 kap Avfallsförordningen.
- Allt insamlat icke-farligt avfall som har källsorterats ut avses gå till förberedelse för återanvändning eller återvinning.
- Restavfall, dvs. icke-farligt avfall som inte går att återanvända eller återvinna på annat sätt än genom förbränning, ska kvalitetssäkras⁹.
- Den uppskattade klimatnytta som följer av förändringen (t.ex. förändrad återvinningsgrad, förändrad klimatpåverkan från transport, mer energieffektiv anläggning) ska beräknas.
- Vid materialåtervinning av icke-farligt avfall ska återvinningsgraden av det behandlade avfallet före och efter investering redovisas.

⁹ Efterlevnad sker genom att verksamhetsutövaren lever upp till den branschgemensamma överenskommelse rörande kvalitetssäkring av avfallsbränsle som slutits mellan Avfall Sverige och Energiföretagen, aktuell version: "Branschöverenskommelse för kvalitetssäkring av avfallsbränsle, mars 2022".

FARLIGT AVFALL

- Den anläggning som behandlar det farliga avfallet ska inneha giltigt miljötillstånd för respektive avfallsfraktion.

ANLÄGGNINGAR SOM INKLUDERAR AVFALLSFÖRBRÄNNING FÖR ENERGIPRODUKTION

- Om sammanlagd anläggningseffekt är större än 20 MW krävs hållbarhetsbesked från Energimyndigheten¹⁰
- Andel fossil energi i energimixen får inte överstiga 5 procent (torv räknas som fossil energikälla). Detta villkor tillämpas inte på den fossila komponenten i avfallsfraktionen av bränslmixen, så länge det finns stöd för att återvinningen av energi via avfall leder till minskat behov av deponering.
- Anläggningen ska endast behandla farligt och/eller icke-farligt restavfall som inte går att återanvända eller materialåtervinna. Avfallet ska vara utsorterat, t.ex. genom källsortering, försortering på en industriell anläggning, eller i egen verksamhet
- Om fossila avfallsfraktioner används ska anläggningen vidta åtgärder för att minska andelen plast med fossilt ursprung, t.ex. genom att leva upp till Avfall Sveriges och Energiföretagens Branschöverenskommelse om kvalitetssäkring av avfallsbränsle¹¹.

SANERING AV DEPONIER OCH FÖRORENADE OMRÅDEN

- En miljökonsekvensbedömning eller en prövning av behovet av bedömning har utförts och sökande ska lämna upplysningar om det väsentliga innehållet i denna.
- För platser/projekt i eller nära områden med känslig biologisk mångfald (inklusive Natura 2000-nätverket av skyddade områden, Unescos världsarv och viktiga områden för biologisk mångfald, liksom andra skyddade områden) redovisas de nödvändiga riskbegränsande åtgärderna.

¹⁰ Beräkning av sammanlagd effekt görs enligt Lag (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och biobränslen. Bland annat ska enheter som används högst 500 timmar per år, beräknat som ett rullande medelvärde under en treårsperiod, undantas vid beräkningen. Från 1 januari 2025, för anläggningar som omfattas av det uppdaterade förnybarhetsdirektivet RED III, är gränsen 7,5 MW

¹¹ Överenskommelsen riktas i första hand till verksamhetsutövare för avfallsförbränningsanläggningar, men innebär också indirekta krav på de avfallsbehandlingskunder som köper deras behandlingstjänster. Överenskommelsen, som vanligen implementeras genom bilaterala kund-/leverantörsavtal, syftar till att säkerställa "best practice"-förfarande vad gäller t.ex. sortering, avvikelsehantering, kontroll och kompetensutveckling. Överenskommelsen kan på begäran erhållas från Kommuninvest.

KOLDIOXIDINFÅNGNING, -ANVÄNDNING OCH -LAGRING

Investeringsprojektet kan avse såväl tekniska som naturbaserade lösningar, och kan omfatta både hantering av biogena och fossila utsläpp.

- Koldioxidinfångning (Carbon Capture, CC) som bidrar till att anläggningens växthusgasutsläpp minskar med minst 50 procent. Om koldioxidinfångningen avser utsläpp från förbränning av avfall, ska avfallet vara utsorterat, t.ex. genom källsortering, försortering på en industriell anläggning eller i egen verksamhet.
- Koldioxidanvändning (Carbon Capture Usage, CCU) som leder till en minskning av CO₂-utsläpp jämfört med ett alternativscenario. Den uppskattade klimatnyttan ska beräknas.
- Koldioxidlagring (Carbon Capture Storage, CCS) under förutsättning att vederbörliga tillstånd erhållits för verksamheten.

Gröna byggnader

Berättigade projekt

- Nya och befintliga bostadshus
- Nya och befintliga lokaler
- Större renoveringar av byggnader
- Övriga åtgärder som rör energieffektivitet i byggnader, vad gäller klimatskal, energieffektiv utrustning samt instrument och anordningar

Kriterier för Gröna lån

NYA OCH BEFINTLIGA BYGGNADER¹²

Investeringsprojekt som uppfyller följande kriterier:

Energiprestanda

- Nya eller befintliga byggnader med en energiprestanda där primärenergitalet är minst 20 procent lägre än vad som krävs enligt gällande regelverk (Boverkets byggregler, BBR 29). Samma kravnivå gäller även vid tillbyggnad.

Lufttätthet och termisk integritet

- Nya byggnader som är större än 5 000 m² (Atemp) ska genomgå testning för lufttätthet och termisk integritet, i enlighet med den **tolkning** som ges av branschorganisationerna Byggföretagen och Fastighetsägarna.

Klimatkrav material och byggprocess

- För nya byggnader ska sökande visa att livscykelinriktade klimatåtgärder genomförs i projektet, som minimum för bärande delar som stomme eller platta, t.ex. genom att använda trä eller klimatförbättrad betong¹³.

¹² Med ny byggnad avses byggnad där bygglovsansökan inlämnats efter 31 december 2020. Med befintlig byggnad avses byggnad där bygglovsansökan inlämnats före 31 december 2020.

¹³ Kravet tillämpas på nyproduktion med produktionsstart efter 1 januari 2022. Klimatpåverkan från den betong som används ska vara minst 20 procent lägre än aktuell branschreferensnivå. Detta innebär, som ett minimum, användning av klimatförbättrad betong motsvarande nivå 2 enligt Svensk Betongs vägledning Klimatförbättrad betong (utgåva 2).

Upplyningskrav kopplat till klimatdeklaration och upphandling

- För nya byggnader ska – efter färdigställandet – uppgifter om klimatpåverkan från byggnadens byggskede (LCA modul A1-A5), i linje med Boverkets krav på klimatdeklaration kunna lämnas ut till Kommuninvest på begäran¹⁴.
- För byggnader där klimatberäkning finns redan vid tidpunkt för ansökan, ska upplysningar lämnas dels om beräkningsresultat dels om/hur beräkningen beaktas i upphandlingen.

STÖRRE RENOVERINGAR

Energiprestanda

- Större renoveringar och ombyggnationer av byggnader ska leda till att primärenergitalet minskar med minst 30 procent eller överensstämmer med energiprestandakrav för nya byggnader enligt gällande regelverk (Boverkets byggregler, BBR 29). Finansiering kan då erhållas för hela ombyggnationen.

Sökande som i projektet inte kan uppnå kraven enligt ovan, kan ändå erhålla Grönt lån för enskilda åtgärder i projektet, förutsatt att åtgärdstypen ingår bland de som anges i kategorin Övriga åtgärder. Finansiering kan då erhållas motsvarande investeringskostnad för respektive enskild åtgärd.

Upplyningskrav rörande åtgärder, klimatberäkning och upphandling

- Sökande ska lämna upplysningar om vilka miljö- och klimatåtgärder som genomförs i projektet, om klimatpåverkan från byggskedet (LCA modul A1-A5) har beräknats samt om/hur en sådan beräkning beaktas i upphandlingen.

ÖVRIGA ÅTGÄRDER

Specifika åtgärder för energieffektivisering i byggnader. Produkter som används ska tillhöra de två högsta energiklasserna, om tillämpligt.

Energieffektivt klimatskal

- a) Tilläggsisolering, inklusive åtgärder för att säkerställa lufttäthet och åtgärder för att minska effekterna av t.ex. köldbryggor.
- b) Energieffektiva fönster och dörrar.

¹⁴ Kravet gäller i enlighet med Lag (2021:787) om klimatdeklaration för byggnader, som med vissa undantag gäller för samtliga nya byggnader som inkommit med en bygglovsansökan från och med 1 januari 2022.

Energieffektiv utrustning i byggnader

- c) Energieffektiva ljuskällor samt system för ventilation, luftkonditionering, vattenuppvärmning och energiåtervinning.
- d) Vatten- och energisnåla tappvattenarmaturer (vad gäller duschlösningar, -blandare, -uttag och kranar med ett maximalt vattenflöde på högst 6 l/min alternativt som tillhör de två högsta energiklasserna enligt det frivilliga svenska märkningssystemet för sådana produkter¹⁵).
- e) Elektriska värmepumpar som uppfyller följande kriterier:
 - Köldmediets globala uppvärmningspotential får inte överskrida 675.
- f) Anslutning till och utrustning för fjärrvärme eller fjärrkyla.

Instrument och anordningar för mätning, reglering och kontroll av byggnaders energiprestanda och effektuttag

- g) Zontermostater, smarta termostatsystem och sensorer, inklusive rörelse- och dagsljusstyrning.
- h) System för fastighetsautomation och kontroll, ventilation, energiförvaltning av byggnader och belysningskontroll. Inklusive effektstyrande och effektbegränsande utrustning, för t.ex. styrning av laddinfrastruktur samt batterilager för effektutjämning.
- i) Smarta mätare för elektricitet, fjärrvärme, gas och kyla.
- j) Fasad- och takelement med skuggning eller solstyrning, inklusive som stöder vegetationsuppbyggnad.

¹⁵ Energiklassning och märkning baserad på provning enligt svensk standard utvecklad av SIS Tekniska Komité Energimärkning av tappvattenarmatur SIS/TK 519.

Hållbara transporter

Berättigade projekt

- Tåg, vagnar och fartyg för person- och godstrafik på järnväg och i sjöfart. Persontrafik på järnväg kan inkludera regional- och lokaltåg, tunnelbana och spårvagn.
- Person- och godstransport på väg samt arbetsmaskiner
- Infrastruktur för gång, cykel eller enpersonsfordon
- Infrastruktur för järnvägstransport
- Infrastruktur som möjliggör koldioxidsnål vägtransport och kollektivtrafik
- Infrastruktur som möjliggör koldioxidsnål sjöfart.

Kriterier för Gröna lån

Användning av betong

För användning av betong i byggnader och infrastruktur kopplat till hållbara transporter gäller Ramverkets Krav på minskad klimatpåverkan från betong.

TÅG, VAGNAR OCH FARTYG FÖR PERSON- OCH GODSTRAFIK PÅ JÄRNVÄG OCH I SJÖFART

- Tåg, vagnar och fartyg ska vara heleelektriska alternativt drivas av vätgas, biogas eller elektrobränsle¹⁶.
- Om infrastruktur för elektrifierade transporter saknas kan lösningar som använder biodrivmedel accepteras, förutsatt att användningen av dem innebär att växthusgasutsläppen minskar med minst 65 procent, jämfört med användning av fossila bränslen.

PERSON- OCH GODSTRANSPORT PÅ VÄG SAMT ARBETSMASKINER

- Fordonen ska vara heleelektriska alternativt drivas av vätgas, biogas eller elektrobränsle.
- Om fordon för vägtrafik huvudsakligen används för landsbygdstrafik kan biodrivmedel accepteras förutsatt att användningen av dem medför att utsläppen av växthusgaser understiger de utsläpp som användningen av fossila bränslen hade gett med minst 65 procent.

¹⁶ El som används i tillverkningsprocessen för elektrobränslen som t.ex. e-metanol och e-diesel ska uppfylla krav för att räknas som förnybar enligt den delegerade akten (EU) 2023/1194 till EU:s förnybarhetsdirektiv RED.

INFRASTRUKTUR FÖR GÅNG, CYKEL ELLER ENPERSONSFORDON

- Investeringsprojektet ska utgöras av t.ex. trottoarer, cykelbanor och fotgängarområden, installationer för elektrisk laddning och tankning med vätgas.

INFRASTRUKTUR FÖR JÄRNVÄGSTRANSPORT

Investeringsprojekt som uppfyller **ett av dessa** kriterier:

- Infrastruktur, inklusive tillhörande delsystem, ska antingen vara elektrifierad eller omfattas av en elektrifieringsplan eller kunna användas med noll direkta fossila koldioxidutsläpp i form av avgaser.
- Infrastruktur, inklusive tillhörande delsystem, ska vara avsedd för omlastning av gods mellan transportsätt eller för överföring av passagerare från järnväg till järnväg eller från andra transportsätt till järnväg.

Och därutöver:

- Infrastrukturen ska inte vara avsedd för transport eller lagring av fossila bränslen.

INFRASTRUKTUR SOM MÖJLIGGÖR KOLDIOXIDSNÅL VÄGTRANSPORT OCH KOLLEKTIVTRAFIK

Investeringsprojekt som uppfyller **ett av dessa** kriterier:

- Platser för elektrisk laddning, uppgraderingar av anslutningar till elnätet, tankningsstationer för vätgas eller biogas eller elektriska vägsystem.
- Omlastning av gods mellan transportsätt: terminalinfrastruktur och terminalöverbyggnader för lastning, lossning och omlastning av varor.
- Infrastruktur kollektivtrafik, däribland tillhörande signaleringssystem för tunnelbane-, spårvagns- och järnvägssystem.

INFRASTRUKTUR SOM MÖJLIGGÖR KOLDIOXIDSNÅL SJÖFART

Investeringsprojekt som uppfyller **ett av dessa** kriterier:

- För drift av fartyg som drivs av el, vätgas, biogas eller elektrobränsle.
- För tillhandahållande av landström till fartyg i hamn.
- För hamnens egen verksamhet med noll direkta koldioxidutsläpp.
- För omlastning av gods mellan transportsätt: terminalinfrastruktur och terminalöverbyggnader för lastning, lossning och omlastning av varor.

Vatten- och avloppsvattenhantering

Berättigade projekt

- Anläggningar och tillhörande infrastruktur/ledningsnät för vatten- och avloppsvattenhantering, inklusive för biogasproduktion
- Infrastruktur för avledning av dagvatten
- Avsaltningsanläggningar

Kriterier för Gröna lån

Användning av betong

För användning av betong i anläggningar och tillhörande infrastruktur/ledningsnät gäller Ramverkets Krav på minskad klimatpåverkan från betong. Undantag kan göras för betong som är i kontakt med dricksvatten.

DRICKSVATTENFÖRSÖRJNING

Alternativ 1: Projektet bedöms utifrån Miljökriterier

Investeringsprojektet ska möta **båda dessa** kriterier:

- Vattentäkterna har erhållit nödvändiga tillstånd¹⁷ och ska, om det behövs, vara skyddade genom fastställt vattenskyddsområde¹⁸.
- Krav på läckagenivå beroende på typ av investering:
 - Befintliga vattenförsörjningssystem: Läckagenivån är lika med eller lägre än tröskelvärdet 2,0¹⁹.
 - Nya eller utbyggda vattenförsörjningssystem: Läckagenivån är lika med eller lägre än tröskelvärdet 1,5.
 - Förnyelse av befintliga vattenförsörjningssystem: skillnaden mellan läckagenivån före investeringen – mätt som ett genomsnitt under tre år – och tröskelvärdet 1,5 minskar efter investeringen med minst 20 procent.

Alternativ 2: Projektet bedöms utifrån Klimatkriterier

Investeringsprojektet ska möta **något av** de kriterier som anges för respektive typ av investering:

¹⁷ Tillstånd genom vattendom.

¹⁸ En bedömning om vattenskyddsområde behövs ska ha gjorts enligt Havs- och vattenmyndighetens vägledning (<https://www.havochvatten.se/arkiv/aktuellt/2021-02-09-vagledning-om-vattenskyddsomraden.html>). Om bedömningen är att ett vattenskyddsområde ska införas ska vattenskyddsområdet vara fastställt.

¹⁹ Beräknad med hjälp av infrastrukturläckageindex (*Infrastructure Leakage Index, ILI*) eller annan lämplig metod.

Befintliga/nya/utbyggda vattenförsörjningssystem ska uppfylla ett av följande kriterier:

- Genomsnittlig nettoenergianvändning²⁰ för upptag och behandling av vatten är lika med eller lägre än 0,5 kWh per kubikmeter producerat vatten till vattenförsörjning.
- Läckagenivån för den del av vattenförsörjningssystemet som omfattas av investeringen är lika med eller lägre än tröskelvärdet 1,5²¹

Förnyelse av befintliga vattenförsörjningssystem ska uppfylla ett av följande kriterier:

- Systemets genomsnittliga nettoenergianvändning minskar med minst 20 procent jämfört med före investeringen och för ett genomsnitt på tre år.
- Skillnaden i läckagenivå före investeringen – mätt som ett genomsnitt under tre år – och tröskelvärdet 1,5 minskar efter investeringen med minst 20 procent.

AVLOPPSVATTENHANTERING

Alternativ 1: Projektet bedöms utifrån Miljökriterier

Investeringsprojektet ska möta **båda dessa** kriterier:

- Avloppshanteringssystemet har ett ledningsnät samt väl anpassade reningsprocesser så att reningsverket lever upp till utsläppskraven i enlighet med sitt miljötillstånd.
- Om anläggningen har en kapacitet på 100 000 personekvivalenter (pe) eller mer, eller har ett dagligt inflöde av BOD7 (löst syre per dygn under sju dygn) som överstiger 7 ton, behandlas slammet med rötning eller en teknologi med lika eller lägre energianvändning.

Alternativ 2: Projektet bedöms utifrån Klimatkriterier

Investeringsprojektet ska möta de kriterier som anges för respektive typ av investering:

Befintliga/nya/utbyggda avloppshanteringssystem

- Reningsverkets nettoenergianvändning²² är lika med eller lägre än:
 - 35 kWh per pe per år för reningskapacitet på under 10 000 pe
 - 25 kWh per pe per år för reningskapacitet på mellan 10 000 och 100 000 pe
 - 20 kWh per pe per år för reningskapacitet på över 100 000 pe.

Förnyelse av avloppshanteringssystem

²⁰ Beräkningen av nettoenergianvändning kan beakta energiproduktion i systemet såsom produktion av biogas och vatten-, sol-, värme- och vindenergi.

²¹ Beräknad med hjälp av infrastrukturläckageindex (Infrastructure Leakage Index, ILI) eller annan lämplig metod.

²² Beräkningen av nettoenergianvändning kan beakta energiproduktion i systemet såsom produktion av biogas och vatten-, sol-, värme- och vindenergi.

- Nettoenergianvändningen efter investeringen minskar med minst 20 procent jämfört med före investeringen, där energianvändning före investeringen mäts som ett genomsnitt under tre år.

Om investeringen inkluderar biogasproduktion

Vid biogasproduktion ska projektet möta kraven för Bioenergibaserad energiproduktion i projektkategori Förnybar energi.

AVLEDNING AV DAGVATTEN

- Investeringsprojektet, inklusive tillhörande delsystem, ska avse avledning, fördröjning och/eller rening av dagvatten

AVSALTNINGSANLÄGGNINGAR

- En klimatrisk- och sårbarhetsanalys ska ligga till grund för investeringsbeslutet och sökande ska lämna upplysningar om det väsentliga innehållet i denna.
- Energianvändningen för hela avsaltningssprocessen (inklusive sidobehandlingar, pumpning och bortforsling av saltlösning) överstiger inte 4 kWh per m³ producerat sötvatten.

Klimatanpassningsåtgärder

Berättigade projekt

- Anpassningslösningar, såväl fysiska som naturbaserade, som är ägnade att minska klimatrelaterade risker i t.ex. bebyggd miljö, infrastruktur eller känsliga miljöer.

Om investeringsprojektet avser dagvattenhantering ska ansökas göras inom ramen för projektkategori Vatten- och avloppsvattenhantering.

Kriterier för Gröna lån

- Investeringsprojektet ska utgöras av fysiska eller naturbaserade anpassningslösningar för att minska klimatrelaterade risker i t.ex. bebyggd miljö, infrastruktur eller känsliga miljöer.
- Sökande ska lämna upplysningar om den klimatrisk- och sårbarhetsanalys som ligger till grund för projektet.
- För användning av betong gäller Ramverkets Krav på minskad klimatpåverkan från betong.

Biologisk mångfald

Berättigade projekt

Skydd av biologisk mångfald och sunda ekosystem samt återställande av skadade ekosystem. Projektet kan t.ex. avse skapande och bevarande, inklusive restaurering och vitalisering, av livsmiljöer, ekosystem och arter.

Kriterier för Gröna lån

- En miljökonsekvensbedömning eller en prövning av behovet av bedömning har utförts och sökande ska lämna upplysningar om det väsentliga innehållet i denna.
- För platser/projekt i eller nära områden med känslig biologisk mångfald (inklusive Natura 2000-nätverket av skyddade områden, Unescos världsarv och viktiga områden för biologisk mångfald, liksom andra skyddade områden) redovisas de nödvändiga riskbegränsande åtgärderna.